

VRAAG 30

RESULTATEN

DATUM: 21-08-2017

info@pleegzorgpanel.nl

Resultaten van vraag 30, Landelijk Pleegzorg Panel

Werving van pleeggezinnen

Inleiding

Werven van pleeggezinnen; hoe denken we daar eigenlijk over?

Er worden regelmatig landelijke campagnes gelanceerd om de aandacht op pleegzorg te richten en mensen op te roepen om zich aan te melden als pleegouder. De resultaten van met name de laatste campagne ("Supergewone mensen gezocht") vallen echter flink tegen. Er zijn in 2016 'slechts' 2471 nieuwe pleegouders geaccepteerd. Dat is 15% minder dan in 2015. In datzelfde jaar zijn 2875 pleegouders gestopt (1699 netwerk- en 1176 bestandspleegouders). Dat is 28% van het totale aantal pleegouders. Nieuwe gezinnen zijn nodig want op 31 december 2016 wachtten 360 jeugdigen op pleegzorg en werd er voor 576 jeugdigen nog gezocht naar een plaats in een pleeggezin (Bron: Pleegzorg Nederland).

Als team Landelijk Pleegzorg Panel wilden wij onderzoeken hoe onze leden denken over het werven van pleeggezinnen in het algemeen en de landelijke campagnes in het bijzonder. Deze enquête is tot stand gekomen in samenwerking met Mobiel, tijdschrift voor pleegzorg.

Een derde van de panelleden heeft de enquête ingevuld, een hoge respons. Hieronder waren 75 pleegouders, 11 pleegzorgwerkers, 3 ouders van pleegkinderen en 2 (oud)pleegkinderen. 21 respondenten zijn op een andere manier bij pleegzorg betrokken. Zij zijn onderdeel van het netwerk van het pleegkind of zijn als professional betrokken bij pleegzorg.

64 van de 75 pleegouderrespondenten zijn al langer dan 5 jaar pleegouder en 38 van hen al meer dan 10 jaar. Daarmee hebben we dus veel ervaring en knowhow in huis.

Conclusies uit deze enquête:

- Als er meer geld en energie zou worden gestoken in het behouden van pleegouders, waren er minder nieuwe pleeggezinnen nodig. Dat is beter voor alle betrokkenen, want: tevreden pleegouders = minder doorplaatsingen = gelukkiger kinderen + minder nieuwe gezinnen nodig.
- 15% van de pleegouders is via een wervingscampagne aan pleegzorg begonnen. De overige pleegouders zijn op eigen initiatief of vanwege een vraag uit het netwerk aan pleegzorg begonnen.
- Een meerderheid van de respondenten vindt de huidige wervingscampagnes een te positief beeld geven van pleegzorg en zou liever zien dat de beeldvorming over pleegzorg realistischer wordt.
- In de laatste wervingscampagne "supergewone mensen gezocht" herkende de helft van de pleegouders zich niet.
- Een meerderheid van de respondenten vindt dat de verantwoordelijkheid voor de werving niet alleen bij de aanbieders van pleegzorg hoort te liggen, maar dat het een gedeelde verantwoordelijkheid zou moeten zijn, bijvoorbeeld samen met de gemeente.

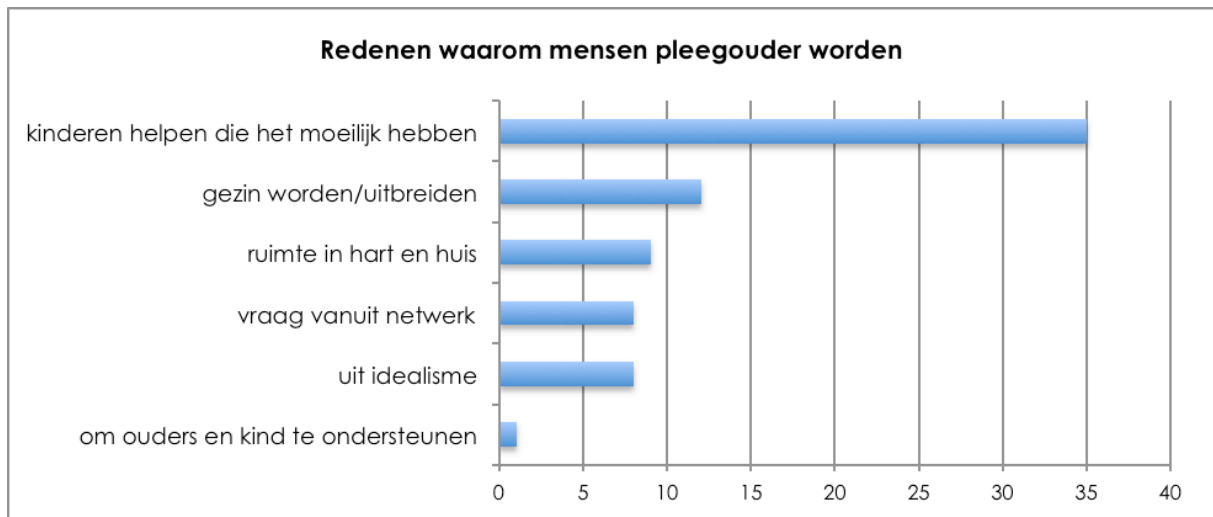
Verslag

Waarom word je pleegouder?

We hebben aan de groep van 75 pleegouderrespondenten gevraagd naar de reden(en) waarom zij pleegouder zijn geworden en naar de manier waarop zij in aanraking met pleegzorg zijn gekomen.

Van de 75 pleegouders is ongeveer 15% via een wervingscampagne bij pleegzorg terecht gekomen. Het grootste gedeelte (60%) geeft aan op eigen houtje de weg naar pleegzorg gevonden te hebben en ongeveer 10% is via het eigen netwerk pleegzorg ingerold.

Verreweg het grootste deel van de pleegouders (35%) geeft aan dat ze pleegouder zijn geworden omdat zij kinderen wilden helpen die het moeilijk hebben. Voor 12% is pleegzorg een manier om een gezin te worden of het gezin uit te breiden. Voor 9% is ruimte in hart en huis de belangrijkste reden "We wilden graag een groot gezin, van onszelf was dat medisch niet mogelijk. Een kind hoefde ook niet per se van onszelf te zijn. Adoptie overwogen, maar waarom van zo ver weg als er in eigen land ook kinderen zijn die hulp en een plekje nodig hebben? Daarom voor Pleegzorg gekozen." Bij 8% kwam het op hun netwerk-pad en een even groot percentage geeft een algemene omschrijving zoals 'helpen waar nodig' of 'uit idealisme'. Het valt op dat slechts één pleegouder concreet benoemd dat hun inzet ook bedoeld is om ouders van kinderen te ondersteunen: "we willen iets betekenen voor kinderen en ouders die het moeilijk hebben".

Verantwoordelijkheid

We stelden de vraag: “Wie zou naar uw mening verantwoordelijk moeten zijn voor de werving van pleeggezinnen in uw regio?” Op dit moment zijn dat de aanbieders van pleegzorg (de pleegzorginstellingen). Ze worden daarin ondersteund door (gesponsorde) campagnes vanuit Pleegzorg Nederland, hun branchevereniging.

De meerderheid van de respondenten (70%) vindt dat er wat moet veranderen met betrekking tot de verantwoordelijkheid voor de werving van pleeggezinnen. De verantwoordelijkheid voor de werving zou volgens ongeveer de helft van de respondenten een gezamenlijke verantwoordelijkheid moeten worden van de aanbieders en de gemeenten samen. Een kwart geeft er de voorkeur aan om de verantwoordelijkheid bij de aanbieders te laten, wat samenwerking niet uitsluit en een kwart heeft een andere mening en wil bijvoorbeeld de verantwoordelijkheid bij de overheid of geheel bij de gemeenten leggen in plaats van bij de aanbieders.

Enkele meningen van respondenten die hun overwegingen zichtbaar maken:

“Degenen die betaald wordt voor een plaatsing zou niet verantwoordelijk moeten zijn voor het werven van pleeggezinnen” (Pleegouder)

“ik denk dat het goed is als de verantwoordelijkheid bij de pleegzorgaanbieder blijft, maar dat zij wel meer kunnen samenwerken met de gemeenten en zijn contacten gebruiken om bewoners te bereiken. Ik denk dat 2 kapiteins op een schip niet zal werken.” (Pleegzorgwerker)

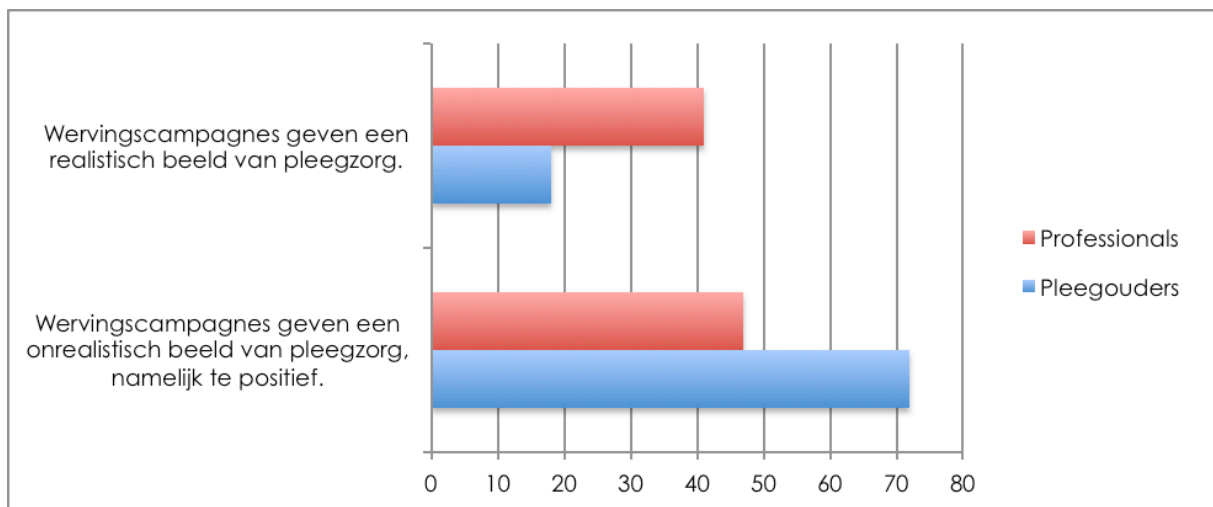
“Werving is een gedeelde verantwoordelijkheid van alle betrokkenen. Pleegouders zelf kunnen hier een grotere rol in spelen. In een lokaal netwerk waarin zij wederzijds ondersteuning bieden en de lokale gemeenschap betrekken, maar pleegouderschap zichtbaarder en 'normaler'.” (Begeleider van netwerken van pleeggezinnen)

Beeldvorming

Wervingscampagnes geven een bepaald beeld van pleegzorg. Komt dat beeld overeen met het beeld dat de panelleden hebben van de pleegzorgpraktijk? Uit eerdere enquêtes weten we dat de pleegzorgpraktijk complex is. De problematiek is in veel gevallen groot en de samenwerking laat soms te wensen over.

Twee derde van de respondenten is van mening dat de wervingscampagnes een onrealistisch en te positief beeld geven van pleegzorg. Desgevraagd geven zij aan dat ze graag zouden zien dat dat verandert en dat men in wervingscampagnes een realistischer beeld van pleegzorg laat zien. Er zou meer aandacht moeten komen voor de ouders en het netwerk van het kind. Ook de risico's van pleegzorg, zoals breakdown, loyaliteitsproblemen, samenwerking tussen ouders en pleegouders en de impact van pleegzorg op kinderen van pleegouders moeten duidelijker aan bod komen tijdens de werving en de wervingscampagnes.

Een kwart van de respondenten vindt dat de campagnes wel degelijk een realistisch beeld geven van pleegzorg. Als we per doelgroep kijken, blijkt dat het percentage professionals die dit vindt veel hoger ligt dan het percentage pleegouders (zie grafiek). Blijkbaar hebben veel professionals een minder negatief beeld van pleegzorg, dan de pleegouders en is er ook tussen pleegouders veel verschil in de beeldvorming van pleegzorg.

"Ervaringen met pleegzorg zijn zeer divers. Deze diversiteit (positief, maar vooral negatief) moet meer belicht worden. Ook de ruimte die pleegouders hebben om aan te geven in welke mate zij belast kunnen worden (leeftijd, problematiek van kind en netwerk) kan hierin wat meer belicht worden." (Pleegouder)

"Ze laten nooit een ervaren pleegouder aan het woord. De werkelijkheid is anders." (Pleegouder)

"ik vind dat ze vooral niet realistisch zijn over wat je als pleegouder moet kunnen. Natuurlijk is iedereen welkom (alleenstaand, homoseksueel ed), maar het is ook niet niks. Je moet goed

kunnen samenwerken, ouders op een heel belangrijke plek zetten e.d., dat wordt te weinig benoemd." (Pleegzorgwerker)

"De campagne zelf is niet erg realistisch, vooral de gebruikte beelden zijn te mooi (schattige kinderen...). De vervolgstappen (informatiebijeenkomsten hebben wel meestal een realistische toon." (Begeleider van netwerken van pleeggezinnen)

Dat veel van de respondenten de campagnes onrealistisch en te positief vinden, uit zich ook in de reacties op de vraag wat men vindt van de slogan "Supergewone mensen gezocht". Ruim de helft van de pleegouders herkent zich er niet in en meer dan drie kwart van de professionals vindt de slogan niet erg respectvol richting pleegouders.

Pleegouders voelen zich vooral niet 'supergewoon' omdat de zorg voor pleegkinderen en de bijkomende aspecten allesbehalve gewoon zijn en pleegouders moeten beschikken over heel wat bijzondere competenties zoals: een dikke huid en een sterke ruggengraat, om kunnen gaan met lastige situaties, heel veel energie, tijd, geduld en uithoudingsvermogen hebben, kunnen samenwerken en incasseren, veiligheid en stabiliteit bieden. Kortom, laat het 'gewoon' maar weg.

"Aan de ene kant helemaal waar; pleegouders zijn geen mensen met fantastische bovennatuurlijke vaardigheden, en pleegzorg is ook gewoon een gezinsvorm. Aan de andere kant vraagt het wel erg veel inzet en investering, en doen alsof dit gewoon is, doet dit een beetje teniet (pleegouder zijn vraagt wel erg veel van je)." (Pleegouder)

"We vragen supergewone mensen maar we vragen bijzondere vaardigheden" (Pleegzorgwerker)

"Er is wel wat meer voor nodig dan supergewoon zijn. Je moet een aardig dikke huid hebben als je de reacties uit je omgeving (vooral bij gedragsproblematiek) het hoofd wil bieden. En daarnaast de muren waar je tegenop loopt als er wat extra geregeld moet worden via gemeente, voogdijinstelling oid." (Pleegouder)

"Ik zou de term 'betrokken mensen' beter vinden" (Netwerk pleegkind)

Er lijkt een duidelijke tweedeling te bestaan tussen respondenten die vinden dat beeldvorming al in de mediacampagnes een meer realistische kant op moet en respondenten die vinden dat de realistische kant van pleegzorg pas aan de orde hoeft te komen tijdens informatieavonden en instapcursussen. De eerste groep geeft aan: *Hoe realistischer het beeld van pleegzorg is, hoe beter mensen kunnen inschatten of het ze aanspreekt of niet.* De tweede groep is bang dat een realistisch beeld van pleegzorg de mensen afschrikt. Hun gedachte is: eerst de mensen binnen zien te krijgen, daarna pas de realiteit tonen.

"ik vind het niet ok dat men tegen mij als pleegouder zegt dat je er altijd weer mee kunt stoppen als het niet klikt met een kind. Of als er problemen rijzen. Mijn eigen kinderen zet ik ook niet

de deur uit als ze drugs gaan gebruiken of zo: ik verwacht dat men meer commitment bij aanvang vraagt van een pleegouder" (Pleegouder)

"Ik denk dat het niet mogelijk is om een reëel beeld te geven. Dat moet een instapcursus doen. Werven is binnen halen, dan komt de selectie wie er geschikt is en of het bij je past!" (Pleegouder)

"Hoe realistischer men in pleegzorg stapt, hoe minder kans op voortijdig stoppen" (pleegouder)

"wervingscampagnes zouden een realistischer beeld kunnen geven en meer specifieke doelgroep kunnen aanspreken (met een zorgachtergrond)" (Jeugdhulpverlener)

Hoe meer, hoe beter?

Een flinke meerderheid is het eens met de stelling: *Hoe meer pleeggezinnen er geworven worden, hoe beter het is*. De belangrijkste reden is dat hiermee de mogelijkheden voor een goede match tussen kind, ouders en pleeggezin worden vergroot. Maar hoewel er een flink tekort is aan pleegouders maant een derde van de pleegouderrespondenten tot voorzichtigheid bij het werven van nieuwe pleegouders. Zij zijn het niet eens met de stelling en vinden dus niet "Hoe meer, hoe beter".

Uit de toelichtingen blijkt overigens dat het verschil van mening tussen voor en tegenstemmers minder groot is dan in eerste instantie lijkt. Kwaliteit vóór kwantiteit is de reactie van veel respondenten. Daar zijn voor- en tegenstemmers het over eens. De kwaliteit van pleeggezinnen moet, *zoveel als mogelijk*, gewaarborgd zijn en blijven.

Een aantal respondenten haalt daarnaast aan dat er behoorlijk wat mensen zijn die zich opgeven als pleegouder en vervolgens geen plaatsing krijgen. . Zij begrijpen niet dat hun aanbod niet wordt gebruikt, terwijl er een groot tekort is aan pleeggezinnen.

"Hoe meer gezinnen hoe beter je kunt matchen. Voorwaarde is wel dat de kwaliteit (motivatie, voorbereiding, kennis) van de pleeggezinnen voldoende is, de screening blijft erg belangrijk." (Pleegouder)

"Mits ze ook heel goed voorbereid en begeleid worden anders loopt het resultaat net zo hard weer terug en branden mensen af. Geef duidelijk aan waar je op dit moment behoefte aan hebt. Als het vooral om tieners gaat moet je dat duidelijk melden en niet heel veel mensen binnen krijgen die een baby willen. Die raken door lange wachttijden alleen maar gefrustreerd en haken af met de melding naar buiten "het helpt niks ze roepen wel, maar ze gebruiken ons niet" (Pleegzorgwerker)

"NB: goedgekeurde gezinnen moeten niet tevergeefs wachten op een pleegkind. Dan trekken zij zich terug." (Pleegouder)

Waarom stoppen zoveel pleegouders?

In deze enquête kregen we regelmatig het signaal dat het beter is om te investeren in het behoud van pleegouders, dan in het werven van nieuwe pleeggezinnen. De vraag is natuurlijk waarom zoveel pleegouders stoppen. Die vraag hebben we voorgelegd aan de leden. Uit het uitgebreide scala aan persoonlijke antwoorden concluderen we dat de respondenten de taak van pleegouder als zwaar en bijzonder ingewikkeld ervaren. In hun antwoorden wordt de problematiek binnen pleegzorg op dit moment goed weergegeven.. We willen u als lezer van dit verslag dat beeld niet onthouden, omdat inzicht in de problematiek zicht kan geven op de ontwikkelkansen. Daarom voegen we de antwoorden van alle pleegouders op deze vraag toe als bijlage bij dit verslag.

Enkele van de redenen waarom pleeggezinnen stoppen volgens pleegouders. (De meest genoemde redenen staan bovenaan, de minst genoemde onderaan.)

- Begeleiding is niet passend, te weinig, niet effectief, te laat
- Men voelt zich niet voldoende serieus genomen, niet erkend, te weinig gewaardeerd
- Het is te zwaar, het valt tegen. Te veel taken, te veel eisen.
- Samenwerking verloopt lastig, te veel wisselingen, afspraken worden niet nagekomen, miscommunicatie, alles duurt zo lang.
- De problematiek van het kind is te groot.
- Problemen met eigen kinderen, men kiest voor rust in het eigen gezin.
- Men wordt niet goed voorbereid, te weinig educatie, te weinig en onrealistische informatie.
- De ouder staat teveel centraal in plaats van het kind.
- Men heeft het gevoel de regie kwijt te raken.
- De vergoeding is onvoldoende (om de kosten van bijvoorbeeld kinderopvang te dekken.)
- De nazorg is niet goed geregeld.
- Men moet te lang wachten op een plaatsing.

De redenen die de professionals aangeven:

- Te zware problematiek
- Overbelasting
- Teleurstelling in de samenwerking met instellingen.
- Tekortschieten van de begeleiding

"De begeleiding vanuit pleegzorgorganisaties. We worden te vaak niet serieus genomen. De rol van de professional weegt steeds weer zwaarder dan die van de pleegouders die het kind 24/7 zien (dus geen momentopname). Wij hebben inmiddels onze 4e pleegzorgwerker in 4 jaar. Er is met teveel casussen geen ervaring zonder dat er hulp wordt ingeschakeld. De tijd die over allerlei zaken heengaat is veel en veel te lang. Pleegzorgwerkers zijn zelf geen pleegouder en zijn dus enkel aan het werk. Afdelingen werken langs elkaar heen (wij willen gezinshuisouders worden maar er komt gewoon geen feedback, terwijl er aan de andere kant vacatures worden geplaatst). Actief social media beheer ontbreekt. Social media is niet alleen plaatsen, dat is interactiviteit. Het belang van het kind staat te vaak niet voorop" (Pleegouder)

"De teleurstelling van pleegouders in de aanbieders van pleegzorg en de ontorechte positieve weergave van het werk" (Ouder van pleegkind)

"Omdat er (te) weinig pleeggezinnen zijn is de plaatsing niet altijd gelukkig. Er is niet genoeg keus (matching). Belangrijker is dat pleegouders mogelijk te weinig (praktische en emotionele) ondersteuning krijgen en zelf kunnen organiseren. Daarvoor zijn lokale netwerken belangrijk. Elkaar kennen en ondersteunen is dan niet beperkt tot praat- en thema-avonden van de aanbieder, maar onderdeel van het dagelijks leven. En dat is veel effectiever. Het geeft pleegouders ook meer de regie in handen." (Begeleider van netwerken van pleeggezinnen)

Tips over werving

Ten slotte hebben we de leden natuurlijk ook gevraagd of ze goede tips hebben voor de wervers binnen de instellingen voor pleegzorg.

Met name pleegouders zijn van mening dat er meer aandacht zou mogen zijn voor kindgericht werven. Met name via scholen en (sport)clubs, maar ook binnen het netwerk van het kind, de ouders en de pleegouders, of door het beleggen van bijeenkomsten en/of via advertenties.

Voor het werven van pleegouders geven respondenten de volgende tips;

- Wees realistisch, open en eerlijk over pleegzorg en wat er mogelijk van pleegouders verwacht wordt.
- Maak pleegzorg meer zichtbaar, zet meer en professionele PR-mensen in voor de werving.
- Geef meer aandacht aan bijzondere doelgroepen als kerkgemeenschappen, kinderloze stellen en ouderen.
- Zet pleegouders in voor werving, zorg dat pleegouders ambassadeurs worden.

Vaak wordt gezegd dat mond tot mondreclame de beste reclame is. Daarvoor heb je wel tevreden pleegouders nodig. Een ontevreden pleegouder of iemand die uit onvrede gestopt is, is antireclame. Als we de lijst met meningen lezen die aanleiding kunnen zijn voor pleegouders om te stoppen, zijn dat evenveel redenen waarom je niet zou beginnen aan pleegzorg. Een van de belangrijkste tips is dan ook: *Focus op behoud van pleeggezinnen en niet zozeer op werving. Zorg goed voor je pleegouders. Verbeter begeleiding, samenwerking, gevoel van waardering, scholing. Heb meer aandacht voor klik en match en behoud contact met mensen zonder plaatsing.*

Conclusies

Als team Landelijk Pleegzorg Panel wilden wij onderzoeken hoe onze leden denken over het werven van pleeggezinnen in het algemeen en de landelijke campagnes in het bijzonder. Meer dan 30% van panelleden heeft gehoor gegeven aan de oproep een vragenlijst over de werving van pleeggezinnen in te vullen. Dat is in enquête-land een zeer hoog percentage. Blijkbaar ligt dit onderwerp de leden na

aan het hart. Dat blijkt ook uit de vele persoonlijke toelichtingen die door de respondenten worden gegeven.

Op de website www.supergewonemensengezocht.nl staat dat werving nodig is, omdat de groeiende vraag naar pleeggezinnen niet op te vangen is met de huidige pleeggezinnen. Op deze website wordt geen melding gemaakt van het feit dat er ieder jaar veel pleeggezinnen stoppen. In 2016 was dat 28% van het totale aantal pleeggezinnen. Het lijkt daarom reëel om te stellen dat werving vooral nodig is, omdat er ieder jaar zoveel pleeggezinnen stoppen en niet zozeer omdat het aantal pleegkinderen groeit.

De belangrijkste conclusies uit deze enquête:

Realistischere beeldvorming

Pleegzorg wordt, in de beleving van een groot gedeelte van de mensen uit de pleegzorgpraktijk, in de huidige campagnes niet realistisch en te positief neergezet. Er is te weinig aandacht voor wat je zoal moet kunnen als pleegouder, voor de problemen die mogelijk op je pad komen en de beperkte ondersteuning die je krijgt.

Zorgen voor een kind in nood, of voor een ouder in nood?

Dat de campagnes zeer invloedrijk zijn blijkt onder meer uit het feit dat een groot deel van de pleegouderrespondenten aangeeft dat ze pleegouder zijn geworden om kinderen te helpen. Hoewel de meerderheid aangeeft dat een campagne hierop geen invloed heeft gehad, komt dit beeld wel heel erg overeen met het beeld dat alle campagnes uitdragen: *pleegzorg is zorgen voor een kind dat hulp nodig heeft*. Het feit dat slechts één respondent aangeeft dat hij pleegouder geworden is om ook de ouders te helpen onderstreept dit.

Kwaliteit boven kwantiteit

Dat je uiteindelijk zo eerlijk mogelijk moet zijn over pleegzorg naar de aspirant-pleegouders, daarover zijn eigenlijk alle respondenten het eens. 'Kwaliteit boven kwantiteit' is de leidende gedachte. Wanneer je daarmee moet beginnen is het grote punt van discussie: is dat vóór of na het moment dat iemand aangeeft dat hij of zij pleegouder wil worden.

Gedeelde verantwoordelijkheid voor werving

De niet-realistische beeldvorming van pleegzorg is afkomstig van degene die verantwoordelijk zijn voor de werving. Dat zijn op dit moment de aanbieders van pleegzorg. Zij zitten in een lastige situatie. Zij hebben pleegouders nodig om hun werk te kunnen doen en weten niet hoeveel mensen nog bereid zijn om pleegouder te worden als zij vanaf de eerste kennismaking eerlijk en realistisch geïnformeerd worden over de mogelijke risico's. Een meerderheid van de panelleden adviseert om de verantwoordelijkheid van de werving niet alleen bij de aanbieders voor pleegzorg te leggen, maar om deze bijvoorbeeld te delen met de gemeente.

Koester bestaande pleegouders

De belangrijkste wervingstip uit deze enquête is eigenlijk geen wervingstip, maar een oproep om meer aandacht te hebben voor het behouden van pleegouders. Pleegouders stoppen omdat het pleegouderschap te zwaar is en/of omdat ze ontevreden zijn over begeleiding, waardering, samenwerking, etc. Tevreden pleegouders, stoppen niet alleen minder snel (waardoor er minder nieuwe pleeggezinnen nodig zijn), zij zijn (gratis en betrouwbare) ambassadeurs voor potentiële nieuwe pleeggezinnen.

Discussie

Naast een aantal heldere conclusies geven de resultaten van de enquête wat ons betreft ook de nodige ruimte voor discussie.

Mag een wervingscampagne voor pleeggezinnen bijvoorbeeld misleidend zijn? Het feit dat de wervingscampagnes volgens velen een niet realistisch, te positief beeld geven van de pleegzorgpraktijk en niet waarschuwen voor de mogelijk negatieve gevolgen, betekent in wezen dat ze misleidend zijn. Is dat ethisch verantwoord? Reclame-uitingen voor beleggingen moeten bijvoorbeeld wel aangeven dat er risico's verbonden zijn aan een bepaald product. Welke risico's loop je als mensen zich voor pleegzorg aanmelden op basis van verkeerde, te positieve, beeldvorming? Op welke manier beïnvloed een te positieve beeldvorming de kans op teleurstellingen, breakdowns en extra overplaatsingen voor kinderen? Met alle gevolgen van dien.

En hoe verhoudt werving van nieuwe pleeggezinnen zich met het feit dat er ieder jaar veel pleeggezinnen stoppen? Wordt er wel voldoende gedaan om de pleegouders te behouden?

En is nieuwe pleegouders werven terwijl bekend is dat veel pleegouders ontevreden en teleurgesteld zijn respectvol en ethisch verantwoord? Veel pleegouders zijn ontevreden over de begeleiding, het gebrek aan erkenning, de samenwerking, de eisen, de taken, het wachten. Veel pleegouders vinden zichzelf niet supergewoon. Hun situatie is niet super en niet gewoon; die is zwaar en ingewikkeld. In hoeverre zien zij de wervingscampagne, hoe goed bedoeld ook, als gebrek aan aandacht voor wat er werkelijk speelt in pleegzorg en wat pleegzorg moeilijk maakt, oftewel als bagatellisering van hun inzet?

Wij nodigen u uit om over deze en andere vragen van gedachten te wisselen op de Facebook-pagina van het Landelijk Pleegzorg Panel.

Team Landelijk Pleegzorg Panel

Augustus 2017

Bijlage

Antwoorden, gegeven door pleegouders, op de vraag: *Wat zijn naar uw idee de belangrijkste redenen dat er ieder jaar zoveel pleeggezinnen stoppen?*

1. Slechte begeleiding van pleezorgmedewerkers.
 2. ontzettend veel wisselingen van personeel. Wij hadden gemiddeld elk jaar een nieuwe medewerker.
 3. Het geeft een enorme aanslag op je gezin. Gezinnen zijn/worden hier niet op voorbereid. In Rotterdam is de voorbereiding van pleeggezinnen in de afgelopen jaren teruggebracht van 10 bijeenkomsten naar 4 bijeenkomsten. Er gaan zelfs geluiden op binnen Flexus om ouders helemaal niet meer voor te bereiden. En dan verbaasd zijn dat pleegouders afhaken....??
-

Te weinig begeleiding door pleezorgwerker/gezinsvoogd, te veel wisseling van voogden, te weinig (realistische) informatie over het kind voorafgaand aan de plaatsing, pleegouders worden niet altijd serieus genomen/gehoord, besluiten die genomen worden over een kind terwijl de pleegouders die het kind het meest zien, niet worden bevroegd.

Het is een zware taak en betekent veel inleveren voor pleegouders, zeker als het een kind betreft met een rugzakje en dat is vaak zo.

De roze wolk waarmee mensen de pleezorg instappen is niet realistisch, hierdoor branden mensen af of raken teleurgesteld. Te vaak wordt ervaren dat het kind niet centraal staat, maar de ouder. Hierdoor worden er beslissingen genomen die niet in het belang van het kind zijn. Pleegouder zijn vraagt veel van je. De 24/7 zorg en extra ligt op jouw schouders, maar er is vaak te weinig inspraak.

1. Het is loeizwaar. Er moet goede weekend en vakantie opvang zijn voor het pleegkind/de pleegkinderen.
 2. Als er geen pleegkind geplaatst wordt trekt het gezin zich terug.
 3. Forse hechtingsproblematiek of loyaliteitsconflicten kunnen ervoor zorgen dat je het niet nog eens aandurft.
-

omdat het zwaarder is dan wordt voorgesteld Het is bijna een baan, en je doet dat vaak zonder scholing en zonder vergoeding. Als ik had geweten dat t zo intensief zou zijn was ik er niet aan begonnen.

pleezorgvergoeding

hoeveelheid aan taken die bij een pleegouder neergelegd worden

hoeveelheid aan eisen

De samenwerking met jeugdbescherming is voor ons het meeste lastige punt. De relatie met ouders en het opvoeden van het pleegkind is natuurlijk niet altijd makkelijk, maar jeugdbescherming zou er moeten zijn om het kind te beschermen en het lijkt vaak alsof jeugdbescherming meer bezig is met het welzijn van biologische ouders dan het belang van het kind. Hierdoor krijgen wij als pleegouders soms het idee dat we weinig ondersteund worden in de (al veeleisende) zorg voor de pleegkinderen. De wisselen van jeugdzorgwerkers (elke paar maanden) en de regelmatige burn-outs versterken deze problematiek.

Diverse, oa pleegzorgorganisaties die afspraken niet nakomen bijv. te lange crisisperiode.
En forse problematiek pleegkinderen

Ik heb de indruk dat sinds de transitie er te veel naar geld en veel minder naar het belang van het kind wordt gekeken. Bovendien zijn biologische ouders veel mondiger geworden. De eisen die aan pleegouders worden gesteld, zowel vanuit pleegzorg als vanuit jeugdzorg als vanuit justitie, zijn groter en heftiger geworden. Kinderen worden, meer dan tot 4 jaar geleden, terug naar huis geplaatst in onveilige situaties, merk ik. Pleegouders moeten bijv. regelmatig 3 keer per week bezoek regelingen met biologische ouders doen, waarbij te weinig rekening wordt gehouden met de thuis situatie van de pleegouders (werk, andere kinderen, etc). De ondersteuning vanuit pleegzorg lijkt minder/minder frequent geworden. Ik krijg de indruk dat, waar vroeger ook het management van pleegzorg pál achter 'hun' pleeggezinnen ging staan bij een andere zienswijze van bijv. de GI, er nu meer rekening gehouden moet worden met de 'grillen' van de GI. Immers: sinds de transitie werkt jeugdhulpverlening (en dit komt letterlijk van een lezing door Spirit Amsterdam) met 'Marktwerking, plaatsen tegen zo min mogelijk geld, enorme concurrentie'. Dit betekent onder andere dat de GI ook naar een andere pleegzorgaanbieder kan stappen. Dús zijn de pleegzorgaanbieders op hun hoede om hun bedrijf/baan/bestaansrecht niet kwijt te raken. Hierdoor verworden pleegzorgorganisaties slechts tot een faciliterende instelling. Ze moeten pleeggezinnen beschikbaar hebben. Maar het meedenken, het adviseren aan de GI, het gebruikmaken van de expertise van de pleegzorgbegeleiders die meestal beter en uitgebreider contact met pleegouders en betreffend pleegkind hebben, wordt door de GI niet meer geaccepteerd. De daarvoor genomen beslissing over een pleegkind (lees: vaak thuisplaatsingen) kunnen voor pleeggezinnen zó frustrerend, zelfs traumatiserend zijn, dat ze er mee stoppen. De pleegzorgorganisaties lijken geen 'macht' meer te hebben. Ze hebben geen troef meer in handen. Als ze niet meewerken met de GI,

stapt de GI naar een andere aanbieder. De GI op zijn beurt heeft financiën hoog op de lijst staan. In datzelfde kader (en, naar ik 'off the record' hoor, om dezelfde redenen) zie ik steeds meer (vaak zeer ervaren en goede!) medewerkers bij GI's en medewerkers bij de pleegzorgorganisaties overspannen raken en/of hun baan opzeggen om iets geheel anders te gaan doen. Omdat ze het ethisch gezien niet naar zichzelf kunnen verantwoorden dat er om financiële redenen beslissingen over (de verblijfplaats van) (pleeg)kinderen worden genomen die ronduit schadelijk of op zijn minst te risicovol zijn en aantoonbaar (bijv bij hechting) slecht voor een kind. Jammer genoeg biedt ook het nieuwe jeugdrecht daar geen sluitende oplossing voor.

Problemen met eigen gezin na plaatsing pleegkind.

Ik denk door meermalen conflicten te hebben met pleegkinderen.

Dat pleegouders zeer onvoldoende serieus genomen worden en dat het gezinsbelang van het pleeggezin totaal ondergeschikt wordt gemaakt aan de belangen van het pleegkind (en dan vooral de belangen van de biologische ouders).

Besluitvorming tav van een pleegkind gaat in het gunstigste geval enkel uit van het belang van het kind (ook kinderrechters!), terwijl het kind in een pleeggezinssysteem functioneert en dit hele systeem meegenomen moet worden in de besluitvorming (bv tav frequentie en invulling van bezoeksregelingen). Kort samengevat: met de komst van een pleegkind raak je de regie in je eigen huis kwijt. En dat is op momenten zeer heftig geweest en heeft veel impact op onze eigen kinderen gehad. Maar dat lijkt niemand iets te interesseren. Ten gunste van één pleegkind (of eigenlijk de ouder) lijkt niemand er problemen mee te hebben om pleegouders en biologische kinderen van pleegouders enorm onder druk te zetten.

En wat wel eens enorm zou kunnen helpen om plaatsingen beter te laten slagen: frequentie van de bezoeksregelingen naar beneden! Als er definitief gekozen wordt voor een pleeggezin dan zou dit in veel gevallen een consequentie moeten zijn, zodat het pleeggezin ook nog een enigszins normaal leven kan leiden.

geen passende ggz ondersteuning dan wel educatie en begeleiding op trauma, hechting, etc.

de hoge druk met afspraken rond jeugdzorg, pleegzorg, gemeenten etc. en de weinig en onbekende mogelijkheden die er zijn vanuit instanties, b.v. je niet over al toestemming voor hebben, ik hoorde en keer dat een kind geen behandeling in het ziekenhuis mocht omdat pleegzorg/jeugdzorg nog geen toestemming had gegeven in het wekkend, en het kind lag met pijn in het ziekenhuis, daar wordt je toch moedeloos van als pleegouder. Ook het contact met biologische familie kan voor problemen zorgen waardoor je afhaakt, maar hoe het wel moet weet ik niet, ik merk dat er veel onduidelijkheid is of afspraken niet worden nagekomen. Ik heb zelf ervaren dat afspraken als weekendpleegouder ook lastig is voor het onderlinge contact met b.v. pleegouders, pleegouders kunnen vaak ook heel dominant zijn naar anderen toe en dat is niet prettig, een dank je wel zou ook prettig zijn, óók van pleegouders. of van pleegzorg of jeugdzorg.

de omslachtigheid, van allerlei verplichtingen, je kunt niet gewoon gezin zijn, er is te weinig goede begeleiding rondom bezoekenregelingen, maar ik bedoel niet bij het daadwerkelijke bezoek van pleegkind naar eigen ouders, ik weet niet hoe ik het moet zeggen, maar er is teveel onduidelijkheid, soms worden mensen juist niet met elkaar in contact gebracht of wordt het niet gestimuleerd terwijl dit wel zou moeten en kunnen, daar zouden gewoon goede regels voor kunnen zijn, zodat iedereen weet hij/zij aan toe is, ik denk dat dat mist, voldoende duidelijkheid over de mogelijkheden, en ik begrijp best dat het maatwerk niet zijn en in veel situaties niet mogelijk is,

Toename van problematiek, geen gelijkwaardige positie ten opzichte van hulpverlening richting pleegouders. moeilijk om de juiste hulp te krijgen en alle extra kosten te betalen

De begeleiding vanuit pleegzorgorganisaties. We worden te vaak niet serieus genomen. De rol van de professional weegt steeds weer zwaarder dan die van de pleegouders die het kind 24/7 zien (dus geen momentopname). Wij hebben inmiddels onze 4e pleegzorgwerker in 4 jaar. Er is met teveel casussen geen ervaring zonder dat er hulp wordt ingeschakeld. De tijd die over allerlei zaken heengaat is veel en veel te lang. Pleegzorgwerkers zijn zelf geen pleegouder en zijn dus enkel aan het werk. Afdelingen werken langs elkaar heen (wij willen gezinshuisouders worden maar er komt gewoon geen feedback terwijl er aan de andere kant vacatures worden geplaatst). Actief social media beheer ontbreekt. Social media is niet alleen plaatsen, dat is interactiviteit. Het belang van het kind staat te vaak niet voorop.

pleegouders worden niet optimaal gefaciliteerd

je staat er vaak alleen voor.

financieel is het vaak niet meer haalbaar.

Pleegouder zijn is zwaar/kan zwaar zijn.

De communicatie tussen Jeugdbescherming, RvdK, pleegzorginstantie en pleegouder kan (en moet) beter.

Bij crisisplaatsing (bij ons van toepassing): Er moet sneller besloten worden welke variant pleegzorg ná de crisisperiode van toepassing is.

onvoldoende begeleiding op maat. Veel als nodig en weinig als mogelijk. Weinig ondersteuning bij alerhande formaliteiten, formulieren, onrealistische bezoekenregelingen, hulpverleners die geen service instelling hebben naar de noden van het gezin, veel wisselingen van hulpverleners, waardoor je als pleegouder het zelf maar moet uitzoeken. Waardeer pleegouders, zeg dank je wel, waardeer hun kennis en ervaring en houdt rekening met hun (on)mogelijkheden. bv 4 pleegkinderen en dan een met een bezoekenregeling van iedere week op woensdagmiddag is niet reëel

slechte begeleiding

Te veel druk, overbelasting in gezin door te weinig en begeleiding vanuit de pleegzorg instanties. Ze staan door hun houding van beter weten "boven" je en praten niet "met" je.

je moet echt sterk in je schoenen staan, aangezien voogden sneller wisselen dan het weer en er weinig vertrouwen is ,zelf ervaring dat je er meestal alleen voor staat en enkel hulp via pleegzorg krijgt die vaak ook niet verder komen dat is een heel slechte zaak!

De complexiteit van kinderen, de slechte samenwerking van instanties met elkaar waardoor alles onnodig lang duurt en geld kost. en de onderwaardering van pleegouders, iedereen weet wat er moet gebeuren, als maar in het pleegzorgcircuit zit, dat je het kind helemaal niet kent doet niet teriaker, je bent een deskundige. De echte deskundige inzake het pleegkind zijn de pleegouders, die amper gehoord worden.

Voogden nemen pleegouders niet serieus. Hun mening is alleen belangrijk

Miscommunicatie tussen pleegzorg jeugdzorg naar de pleegouders toe

Financiën voor werkende pleegouders. Denk aan kinderopvang die meer kost dan de pleegvergoeding

Kosten voor bezoek ouders, therapie kinderen, vakanties, verjaardagen enz.

omdat de organisatie zelf te veel wisselt van pleegzorgwerker, er teveel voogden wisselingen zijn. (zucht, weer je hele verhaal doen, zucht, weer iemand die eerst zijn eigen plasje op de zaak moet doen)

omdat pleegouders niet voldoende gehoord worden, omdat het zo enorm ingewikkeld kan zijn om voor een pleegkind te zorgen. Omdat het ontbreekt aan goede nazorg na een gestopte plaatsing, er zit zoveel potentie bij pleegouders maar wie financiert het contact vanuit een organisatie met een voormalig pleeggezin dat misschien wel 1 of 2 jaar rust nodig heeft of ongelooflijk verdrietig is na een afgebroken plaatsing. Erken wat er is gebeurd en blijf in contact met deze gezinnen!!!!

omdat de samenwerking tussen de verschillende partijen (biologische ouders, pleegzorgwerkers en voogden) vaak moeizaam verloopt. Vaak worden pleegouders te weinig betrokken bij de te nemen beslissingen.

Er wordt absoluut niet voldoende naar pleeggezinnen geluisterd.. De problematiek wordt gebagatelliseerd. Deze kinderen hebben vaak een enorme rugzak.. Waardoor wij onze banen op moeten zeggen maar daar niet voor gecompenseerd worden

Wanneer het meer kost dan het oplevert stoppen mensen. De kosten zijn de ellende/problemen die het oplevert. Een onderzoek hiernaar is belangrijk om het antwoord te achterhalen en aan oplossingen te kunnen werken.

Samenwerking met jeugdzorg, gebrek aan goede begeleiding van pleegzorg als het echt moeilijk wordt, extra begeleiding op tijd inzetten, therapie te laat etc

Aan teveel verplichtingen moeten voldoen Eisen van pleegzorg en biologische ouders

de problematiek van de pleegkinderen en de begeleiding daarin

Pleegouders zijn geen supergewone mensen, je moet elke keer weer opnieuw willen beginnen, heel veel van een vreemd kind kunnen houden en jezelf opzij kunnen zetten

De impact is enorm, niet iedereen kan dat handelen aan niet na screening en cursus, je moet het eerst ervaren denk ik. Ook kloppen vraag en aanbod niet altijd. Wij doen dit al 20 jaar en wachten al 4 (!) jaar op een weekendpleegzorg vraag, dat is best raar.

Pleegouders krijgen een te pittige plaatsing. Bij ons heeft de pleegzorgwerker aangegeven dat wij beter niet twee kinderen tegelijk als eerste plaatsing konden nemen (we hadden zelf geen kinderen) ook al was daar op dat moment vraag naar. Dat hebben wij als zeer positief en beschermend ervaren, al wilden we in ons hart graag deze twee kinderen helpen.

Als al bekend is dat een kind hechtingsproblemen heeft kan er een ervaren pleeggezin gezocht worden terwijl ik nu af en toe hoor dat een (eerste) plaatsing door hechtingsproblemen afgebroken wordt en de pleegouders gefrustreerd afhaken.

Pleegouders worden soms niet serieus genomen terwijl ze ervaringsdeskundige zijn. Dan wordt de bezoeking uitgebreid terwijl het pleegkind er de hele week door van slag is en de pleegouder duidelijk aangeeft dat dit te stressvol is. Of wordt er verwacht dat je twee keer per week drie kwartier heen en drie kwartier terug rijdt voor een bezoeking bij pleegzorg en geeft de voogd of pleegzorgwerker aan dat hier niet vanaf geweken kan worden.

uit eigen ervaring: Jeugdzorg is enorm overbelast, je krijgt geen aandacht van Jeugdzorg als er geen crisis is, voogden wisselen, gemeenten bepalen het budget en kunnen gewoon zeggen dat het budget op is. Pleegouders voelen zich niet gesteund. Met pleegzorg is er samenwerking, met Jeugdzorg niet. Maar Jeugdzorg bepaalt

Slechte voorbereiding, kinderen blijven langer thuis wonen waardoor de gedragsproblematiek toeneemt. Instanties bieden nauwelijks ondersteuning als er iets gebeurt omdat ze bang zijn voor inspectie. Trieste gang van zaken!

Kiezen voor rust in eigen gezin

Wisselingen van voogden en pleegzorgwerkers, minder/te weinig begeleiding, zwaardere problematiek van de pleegkinderen

slechte communicatie

soms zware problematiek,

Omdat de verwachtingen niet uitkomen, omdat t zwaar is om rekening te houden met alle betrokkenen, omdat de ondersteuning teveel vanuit de organisatie denkt, omdat er te weinig vergoeding tegenover staat, omdat t hart wel ruimte heeft maar t hoofd te vaak overloopt

Dat het te zwaar is om met de rest van hun leven te combineren

Niet gehoord worden.

Frustratie omdat het altijd wachten op iedereen is.

Onduidelijkheid van de hulpverleners.

Tegenstrijdige belangen van voogd en pleegzorgwerker.

Niet goed op de hoogte zijn van wat het echt inhoud

Aan het eind van een plaatsing mogelijk behoefte aan rustiger vaarwater, misschien het gevoel genoeg gedaan te hebben, leeftijd, tegengevallen ervaring, lijkt me iets heel persoonlijks waar iedere pleegouder goed over nadenkt voordat zo'n besluit wordt genomen.

De begeleiding is niet optimaal, gevoel er alleen voor te staan. Bij moeilijk gedrag geen adequate hulp of te laat.

De problematiek zoals hechtingsstoornis is in veel gevallen niet te helen waardoor gedragsproblemen voor veel pleegouders té lang blijven voortduren wat uiteindelijk tot uitputting kan leiden. In een samenleving waarin mensen sowieso al veel stress ervaren is onbaatzuchtigheid, welke ook onderdeel van pleegzorg is, vaak niet (meer) op te brengen.

Pas als er daadwerkelijk een kind in je gezin meedraait VOEL en ERVAAR je wat het inhoudt om een pleegkind te hebben. Dus wat het emotioneel en op betrekkingniveau betekent. Daar kan geen andere wervingscampagne of training iets aan veranderen.

Pleegouder moeten een betere positie krijgen en meer waardering van jeugd en pleegzorg, wij zijn de mensen die 24/7 zorgen voor het kind.

Teleurstelling in kind , maar zeker ook in regelgeving.

De mentale belasting is soms erg groot, zeker als je daarnaast ook nog een baan hebt. Niet altijd gewaardeerd en gesteund voelen door pleegzorgorganisaties. Grote wisseling in pleegzorgwerkers en (gezins)voogden.

Niet goed begeleid, er komt nogal wat op je af en over je heen. Zou goed zijn als pleegouders wat meer beschermd werden

Het is ontzettend zwaar om pleegouder te zijn en de instanties die helpend moeten zijn, zijn dat niet!

Teveel dingen die toch tegenvallen of men niet wist. Geen verrassingen achteraf. Eerlijkheid over kind en aanhang.

De vele bezuinigingen op bijzondere kosten, reisvergoedingen voor pleegouders en de grotere eisen die gesteld worden aan pleegouders. Meer inzet van pleegouders met minder ondersteuning. De negatieve ervaringen door dat de goedkope oplossing gekozen wordt boven het belang van het kind.

Vaak door gebrek aan geld en het hand op de knip houden van de gemeenten. Slechte samenwerking tussen pleegzorginstantie en Samen Veilig. Er zijn goede maar ook hele slechte voogden. Die slechte moeten vervangen worden. Leeftijd van pleegouders. Geen goede nazorg bij afgebroken plaatsingen. De negatieve verhalen die in de media verschijnen als een kind iets overkomt.

Voogden hebben te veel macht, waardoor de samenwerking met ouders stroef loopt en daardoor de pleegkinderen in een loyaliteit conflict komen.

Ik vind dat je breed moet werven, in de intake en trainingen veel aandacht moet geven aan de minder leukere of moeilijkere aspecten van pleegzorg. Maar uiteindelijk blijft gelden: "The proof of the pudding is in the eating"

De draaglast overstijgt de draagkracht van het pleeggezin en er wordt onvoldoende en/of te laat en/of niet passende steun geboden. Te weinig keuze qua gezinnen bij de matching speelt denk ik ook mee.

De waardering is vaak laag van zowel de pleegzorg als de omgeving, dat maakt het moeilijker om gemotiveerd te blijven.